

IZBORNA PRAVILA TREBA MIJENJATI

Andrej Plenković upozorava da je i ove godine uoči europskih izbora izostala informativna pretkampanja od strane Vlade, a nije bilo ni sučeljavanja na javnoj televiziji te zato najavljuje promjene takvih izbornih pravila

Konsenzus? Da, ali nakon izbora i promjene vlasti

U tjednu europskih izbora, prvi na listi HDZ-ove koalicije, Andrej Plenković za Aktual otvoreno analizira političke procese u Hrvatskoj, Europskoj uniji te unutar samog HDZ-a

/RAZGOVARALA/ ORHIDEA GAURA HODAK / orhidea.gaura-hodak@aktual.hr
/SNIMKE/ SAŠA ZINAJA

Odluku da će Andrej Plenković biti nositelj liste HDZ-a i njihovih koalicijskih partnera za Europski parlament, pozdravili su mnogi HDZ-ovci koji upravo u profilaciji mladih, obrazovanih i europski orijentiranih ljudi poput Plenkovića vide garanciju da će njihova stranka nastaviti svoj zaokret prema centru. U intervjuu za Aktual Plenković objašnjava zašto misli da će europski izbori označiti kraj Kukuriku koalicije, zbog čega smatra da je bivši luksemburški premijer Jean-Claude Juncker bolji kandidat za šefa Europske komisije od Martina Schulza te što misli o unutarstranačkoj demokraciji u HDZ-u.

AKTUAL: Europski izbori, čini se, hrvatske birače gotovo uopće ne zanimaju ili za njih ni ne znaju, a dosta onih koji će izaći na izbore dat će prosvjedni glas, odnosno opet će se glasati protiv. Jeste li zabrinuti što ovog puta od tog protiv neće toliko profitirati HDZ koliko ORaH, laburisti, Nacionalni forum i Savez za Hrvatsku, barem tako kažu ankete.

Mi sigurno pobjeđujemo u nedjelju, a to predviđaju i recentne ankete. Rezultat HDZ-a i naših partnera na europskim izborima bit će snažan. Prekretnički. Birači mogu glasovati konstruktivno i dati povjerenje listi broj 6. No mogu glasovati i prosvjedno protiv Kukuriku koalicije koja se nije snašla u vođenju Hrvatske u EU. Mišljenja sam da će hrvatski građani glasovati korisno te da neće rasipati glasove na manje liste od kojih neke i nemaju svoju europsku obitelj. Teško da će više od tri-četiri liste sudjelovati u diobi mandata.

Nažalost, kampanja za europske izbore velikim dijelom prolazi pored hrvatskih građana. Medijska pravila i financijska ograničenja dio su razloga za nedovoljnu prisutnost kampanje u javnosti. Opet je izostala informativna pretkampanja od strane Vlade, a nije bilo ni sučeljavanja na javnoj televiziji. Nije dobro da se građani nemaju priliku bolje informirati o kandidatima i njihovim programima. Nakon ovih iskustava morat će se promijeniti zakonski okvir jer je to u interesu jačanja hrvatske demokracije.

AKTUAL: Ni odnos između ljevice i desnice, odnosno socijalista i pučana u Europskom parlamentu nikada nije bio toliko izjednačen. Zbog čega je to ovaj put tako? Izvjesno je da će populisti i s lijevog i s desnog dijela europske političke scene na ovim izborima u nekim državama članicama osvojiti više mandata nego na prošlim europskim izborima. Takva situacija odraz je zabrinutosti građana uzrokovane gospodarskom situacijom. Međutim, u Hrvatskoj to nije slučaj i najveći broj glasova dobit će stranke naše koalicije desnog centra. Europska pučka stranka će ponovno osvojiti relativnu većinu zastupnika u Europskom parlamentu.

HDZ je u više navrata pozivao I NA DIJALOG I NA KONSENZUS zbog gospodarske i socijalne situacije u zemlji. No, premijer Milanović takve ponude ignorira ili odbija, a posljedice takvoga odbijajućeg stava vidimo kroz rezultate Vlade

Kao odgovorna europska stranka EPP se u kampanji i u izbornom programu usredotočila na nudenje konkretnih rješenja za građane Unije, te se ne vodi za onim političkim snagama koje građanima nude isprazna populistička obećanja.

AKTUAL: Možete li ukratko objasniti zašto bi bivši luksemburški premijer Jean-Claude Juncker bio bolji kandidat za šefa Europske komisije od Martina Schulza?

Jean-Claude Juncker već je 30 godina na europskoj političkoj sceni. Punih 18 godina bio je luksemburški premijer, a posljednjih nekoliko godina i predsjednik Eurogrupe. Za razliku od Martina Schulza, ima zavidno iskustvo u izvršnoj vlasti. Uspješno je vodio

Eurozonu kroz krizu te može pomiriti različite poglede među državama članicama sa sjevera i juga Europe, te postići široki konsenzus koji je preduvjet za potpuni oporavak europskog gospodarstva. Smatramo da je iznimno bitno da Komisija snažno radi na tome da se u Europi regulira manje, bolje i jednostavnije. Za razliku od socijalista, koji nude nastavak neodgovorne politike trošenja iznad mogućnosti, pučani se zalažu za pametnu fiskalnu konsolidaciju i strukturne reforme koje će omogućiti stvaranje gospodarskog rasta i zapošljavanja.

AKTUAL: Politička situacija u Hrvatskoj je kompleksna, i da su danas parlamentarni izbori, nitko ne bi mogao oformiti većinu bez ovih novih stranaka. A

Aktivnosti u EP-u KOORDINIRAMO S KARAMARKOM, dok se Milanović nije ni čuo sa šefom svoje delegacije, niti je koordinirao nas 12 zastupnika

AKTUAL: Rekli ste u Novom listu da će od samih rezultata SDP-ove liste biti najzanimljivije pratiti raspodjelu preferencijalnih glasova jer će to utjecati i na buduća događanja u SDP-u. S kakvom pažnjom, zapravo, HDZ-ovci sada prate događanja u SDP-u?

Usredotočeni smo na to da HDZ-ova koalicijska lista ostvari što bolji rezultat te bismo željeli ponoviti prošlogodišnji rezultat, a naravno da će nam biti drago ako to učinimo s većom prednošću pred konkurentskom listom nego lani. Ne zamaramo se previše SDP-om, ali podjela preferencijalnih glasova na Kukuriku listi pokazat će mnogo o odnosima unutar SDP-a, te ubrzati proces raspadanja vladajuće koalicije.

AKTUAL: Pretpostavljam da imate prijatelja u SDP-u. Što oni kažu o nedavnim događanjima?

To je pitanje i problem SDP-ovih političara. Smatram da SDP i njihovi partneri nisu na razini očekivanja hrvatskih građana, a ni trenutka u kojem se Hrvatska našla. Premijer je svojim konfliktnim stilom antagonizirao brojne skupine hrvatskog društva umjesto da gradi mostove i konsenzus za izlazak

a najesen slijedi i energetski. Projekti javnih investicija, kao što je navodnjavanje, sustavno se pripremaju s inozemnim partnerima. Da je postojao višenamjenski kanal Dunav – Sava, za kojeg se zalažemo, izbjegle bi se dijelom i katastrofalne poplave. Ujedno koalicija okupljena oko HDZ-a ne zastupa suprotstavljena stajališta poput Kukuriku koalicije koja podržava dvije različite vizije Europe, socijalističku – SDP, odnosno liberalnu – HNS i IDS, te se više od dvije godine ne može dogovoriti oko ključnih pitanja, kao što je uvođenje poreza na imovinu, čime stvara nestabilnost koja odbija strane investitore.

AKTUAL: Ima li u HDZ-u dovoljno unutarstranačke demokracije i slažete li se s kolegom Davorom Ivom Stierom da će nakon europskih izbora i unutar HDZ-a trebati raspraviti o smjernicama koje stranka treba zauzeti?

U stranci postoji unutarstranačka demokracija, a postoje i tijela koja su izabrana i imaju mandat donositi odluke i smjernice stranačke politike. HDZ je konsolidirana i snažna stranka jasne narodnjačke i demokršćanske orijentacije koja svoj program temelji na platformi Europske pučke stranke. Mislim da

Za razliku od Schulza, JUNCKER JE VODIO EUROZONU KROZ KRIZU i može pomiriti različite poglede između država sjevera i juga Europe

većina njih nije baš bliska HDZ-u. To znači da bi HDZ, unatoč katastrofalnim rezultatima ove Vlade, i na sljedećim parlamentarnim izborima mogao izgubiti od ljevice, samo što bi SDP morao formirati neku drugačiju koaliciju. Jeste li razmišljali o tome, budući da ste izjavili da će HDZ nakon europskih izbora tražiti prijevremene parlamentarne?

HDZ je kao stožerna stranka desnog centra okupio stratešku koaliciju koja će zajedno izaći na europske, predsjedničke i parlamentarne izbore. Očekujem da će na parlamentarnim, nadam se prijevremenim, izborima pobijediti HDZ-ova koalicija te da ćemo imati dovoljnu većinu za sastavljanje Vlade. HDZ je danas stranka koja ima kapacitet otvaranja prema srodnim strankama i u političkom centru, a i na desnici, koje dijele slične vrijednosti, a koje danas još nisu dio naše koalicije. HDZ je spreman surađivati s drugim strankama na temelju naše političke platforme i vrijednosti te u cilju oporavka i razvoja Hrvatske. Glede novih stranaka, podsjećam da je u Hrvatskoj postojao niz slučajeva iznenadne političke popularnosti, ali se danas mnogih od tih stranaka i kandidata ne možemo ni sjetiti ili su sasvim marginalizirani.

iz krize. Vlast kojoj su se dogodile dvije velike referendumske inicijative nema osjećaja za raspoloženje hrvatskih građana. Nakon afera, ostavki i smjena u Ministarstvu financija, kao i niza drugih korupcijskih slučajeva, čini mi se da će se premijer, nakon što SDP izgubi na europskim izborima, s obzirom na već započete frakcijske sukobe boriti za opstanak na čelu SDP-u. Takvi interni procesi u SDP-u su opterećenje za funkcioniranje vlasti, pa stoga mislim da su u takvim okolnostima prijevremeni izbori najbolje rješenje za Hrvatsku.

AKTUAL: S druge strane, kako možemo znati da HDZ, ako dođe na vlast, neće patiti od istih sindroma od kojih danas boluju i SDP i vladajuća koalicija?

HDZ može ponuditi značajno kvalitetniji program i sastav buduće Vlade od ovog aktualnog. Predsjednik Karamarko i vodstvo stranke odlučili su da vrijeme u oporbi stranka iskoristi kako bi konsolidirala redove i pripremila se za izborne izazove. Osnovani smo više od 20 stranačkih odbora u kojima djeluje niz kvalitetnih stručnjaka i političara kako bismo spremni dočekali preuzimanje odgovornosti za upravljanje Hrvatskom. Organizirani su gospodarski i investicijski forumi,

javnost, kao i naši partneri u zemlji i inozemstvu, vide leadersku i okupljajuću ulogu HDZ-a koji se jasno odredio i distancirao od korupcijskog ponašanja pojedinaca koji su stranci i državi nanijeli štetu. Kao što je 90-ih HDZ, predvođen prvim predsjednikom dr. Tuđmanom, najviše pridonio stvaranju moderne neovisne Hrvatske i zacrtao njen europski put, tako je i danas pred HDZ-om velika odgovornost. Želimo svojim sugrađanima osigurati radna mjesta i dostojanstven život. Zato u središte gospodarskih aktivnosti stavljamo male i srednje poduzetnike. Njima treba osigurati predvidljiv porezni i zakonski okvir, učinkovitu administraciju, fiskalna rasterećenja te dostupnije pozajmljivanje sredstava, a to se jedino može ostvariti poduzimanjem strukturnih reformi. Stvaranjem boljega poslovnog okruženja za poduzetnike i investitore otvaramo mogućnost za gospodarski rast i zapošljavanje, a to je jedini način da preokrenemo trendove iz negativnih u pozitivne.

AKTUAL: Je li točno da predsjednik HDZ-a Tomislav Karamarko sve najvažnije odluke donosi u uskom krugu svojih najbližih prijatelja i suradnika, bez

konzultacije sa službenim stranačkim tijelima? I nije li to isto ono što radi i premijer Milanović?

Predsjednik Karamarko donosi odluke sukladno statutu stranke zajedno s Predsjedništvom i drugim stranačkim tijelima kao što su Nacionalni i Središnji odbor. U proteklih godinu dana komunicirali smo i koordinirali aktivnosti u vezi s djelovanjem HDZ-ovih zastupnika u Europskom parlamentu. Za razliku od našega sustavnog dijaloga, premijer Milanović nije se nijednom čuo ni vidio sa šefom delegacije SDP-a u Europskom parlamentu. Stoga ne čudi da ni on, a ni ministrica vanjskih poslova nisu u godinu dana sazvali nijedan koordinacijski sastanak s 12 hrvatskih zastupnika u Europskom parlamentu. Skoro da na dnevnoj bazi pratimo niz problema u komunikaciji i donošenju odluka u Vladi između premijera i ministara. Kada nastupaju u medijima, ministri djeluju neusklađeno i kontradiktorno jer se ne mogu međusobno dogovoriti uvode li porez na nekretnine, porez na štednju ili u kojem će resoru smanjivati izdatke. Upravo zbog te nepredvidljivosti Hrvatska nije privlačna investitorima.

AKTUAL: Što kažete na izjavu Nikice Gabrića da će sljedeće parlamentarne izbore između HDZ-a i SDP-a dobiti onaj tko se prvi riješi svog predsjednika?

Gospodin Gabrić, kao kvazi-kandidat na europskim izborima, trebao bi se odlučiti između neuspjelih dosjetki i pozivanja čelnika HDZ-a i SDP-a na konsenzus. Bitna je razlika između predsjednika stranke koja bilježi kontinuirani rast potpore i predsjednika stranke koja je na najnižem rejtingu od kada je preuzela upravljanje državom s dodatnom tendencijom pada.

AKTUAL: Koje je vaše mišljenje o "velikoj koaliciji" ili bar konsenzusu o najbitnijim temama, odnosno reformama?

Načelno je pravilo u politici da politika konsenzusa drži vlast na vlasti, a oporbu u oporbi. S obzirom na gospodarsku i socijalnu situaciju u zemlji, HDZ je u više navrata pozvao i na dijalog i na konsenzus. No, premijer Milanović takve ponude ignorira ili odbija. Posljedice takvog odbijajućeg stava vide se kroz rezultate Vlade. Konsenzus o Europi pomogao je da se provedu reforme i završe pregovori. Smatram da je ukidanjem pokroviteljstva Hrvatskog sabora nad obilježavanjem Bleiburga, aktualna vlast pokrenula ideološke podjele u zemlji, a usvajanjem Lex Perković dva dana prije članstva u EU okončala je europski međustranački konsenzus. O novom konsenzusu o bitnim reformama, spremni smo razgovarati, ali nakon izbora i promjene vlasti.

AKTUAL: Ako se pokaže da će rezultati europskih izbora pratiti trendove iz anketa, koje kažu da HDZ i SDP zajedno

ne prelaze 45 posto, što biste savjetovali predsjedniku HDZ-a Tomislavu Karamarku?

Takav izborni scenarij neće se dogoditi. Prošle godine ankete su pokazivale da naša lista osvaja svega 4 mandata, a mi smo dobili 6, više od svih drugih lista. Ove godine ankete nam uoči izbora daju prednost. Uvjeren sam da će HDZ u nedjelju pobijediti i uvjerljivije nego što to pokazuju ankete. Vjerujemo u naše kandidate koji su se dokazali kao zastupnici u Europskom parlamentu, ali i u radu na europskim poslovima u izvršnoj vlasti, Hrvatskom saboru i diplomaciji. Jedino naša lista okuplja predstavnike branitelja, Hrvata iz BiH, iseljene Hrvatske i umirovljenika.

AKTUAL: Koliko često Karamarko komunicira s vama i s ostalim europskim zastupnicima? Koliko je uopće upućen u europske teme?

Jutros smo se sastali i dogovarali aktivnosti u

HDZ će u svoju Vladu postaviti ISKUSNE I DOKAZANE LJUDE. Sigurno se neće učiti ministarskim poslovima poput aktualnih

vezi iskazivanja solidarnosti našim građanima pogođenim poplavama, upućivanja pisma povjereniku Hahnu, kao i o završnim aktivnostima u europskoj kampanji. Predsjednik Karamarko vrlo je upućen u aktualne europske teme, te je redovito u kontaktu s europskim čelnicima iz naše političke obitelji. Početkom ožujka u Dublinu na izbornom Kongresu Europske pučke stranke susreo se, između ostalih, i s našim kandidatom za predsjednika Europske komisije Jean-Claude Junckerom. Dolazak predsjednika EPP-a Josepha Daula i najdugovječnijeg zastupnika u Europskom parlamentu Elmara Broka na naš motivacijski sabor i njihove poruke potpore i ohrabrenja govore o snažnom položaju te utjecaju HDZ-a u okviru EPP-a čemu je pridonio i rad naših zastupnika u Europskom parlamentu.

AKTUAL: Ako Karamarko dobije priliku sastavljati buduću Vladu, mislite li da će ondje biti mjesta i za vas? Vidite li se

uopće u izvršnoj vlasti?

Kad pobijedimo na parlamentarnim izborima, HDZ će zajedno s partnerima na ključna mjesta u Vladi postaviti iskusne ljude koji su se dokazali na odgovornim razinama upravljanja i koji iza sebe imaju uspješne profesionalne karijere. Sigurno da se neće učiti ministarskim poslovima kad preuzmu dužnosti poput niza aktualnih. Moje su političke ambicije usmjerene na zastupanje interesa hrvatskih građana u Europskom parlamentu.

AKTUAL: Koliko su točne spekulacije da ste i vi među potencijalnim kandidatima HDZ-a za predsjedničku utrku?

Ne bavim se spekulacijama. Stranka će odrediti predsjedničkog kandidata ili kandidatkinju nakon europskih izbora, koji će pobijediti aktualnog predsjednika Josipovića koji u krizi nije dovoljno iskoristio svoje ustavne ovlasti niti realizirao svoj program. Kao nositelj koalicijske liste HDZ-a za europske izbore fokusiran sam na ostvarivanje tri izborna cilja. Prvi je da naša lista dobije najveći broj glasova, drugi je da HDZ pojedinačno osvoji najveći mandata, a treći je da uspjeh HDZ-a i partnera pridonese pobjedi kandidata Europskih pučana Jean-Claude Junckera da postane predsjednik Europske komisije.

AKTUAL: Što će, po vašem mišljenju, obilježiti sljedeće petogodišnje razdoblje u Europskom parlamentu i treba li se EU više trgnuti kako bi se riješila neka od ključnih pitanja poput sve veće nezaposlenosti, posebno mladih, ali i goruće teme poput ratne krize u Ukrajini?

U sljedećem sazivu Europskog parlamenta, prioritet će biti gospodarski rast i zapošljavanje, a na dnevni red doći će i pitanja digitalne tehnologije, konsolidacije monetarne unije, reforma europske energetske politike, pitanje vanjskopolitičkog djelovanja Unije te mogućnost novih institucionalnih reformi. Za cijelu Europu bit će važan i ishod pregovora o trgovinskom ugovoru sa SAD-om. Gospodarski rast nije moguć bez konkurentnog i kreativnoga privatnog industrijskog sektora koji je moguć ako Europu bude predvodnik u znanosti i inovacijama.

Glede krize u Ukrajini smatram da Europska unija, s obzirom na očito kršenje međunarodnog prava, bilateralnih sporazuma i načela multilateralizma, mora zauzeti snažan i konsolidiran stav prema Rusiji na crti rezolucija koje smo kao zastupnici podržali u Europskom parlamentu. Proces globalizacije znatno je promijenio geostratešku sliku svijeta u posljednjih nekoliko godina, čime se izmijenila i priroda izazova s kojima je suočena Europska unija. Jedino će usklađeno i zajedničko vanjsko djelovanje omogućiti zaštitu demokratskih vrijednosti i vladavine prava, a vjerujem da će sljedeće parlamentarno razdoblje donijeti pomake po tom pitanju. ■